

วิวัฒนาการความคิดเรื่อง เสรีภาพและความรับผิดชอบ
ในปรัชญาของ ฮาร์ทร

ศักดิ์ชัย นิรัญทวี

004970

ศูนย์วิทยทรัพยากร
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต
แผนกวิชาปรัชญา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๒๑

DEVELOPMENT OF THE PROBLEM OF FREEDOM AND
RESPONSIBILITY IN SARTRE'S PHILOSOPHY

Sakchai Niruntawee

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Philosophy

Graduate School

Chulalongkorn University

1978

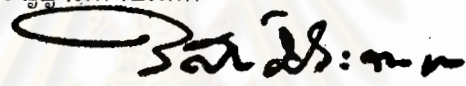
หัวข้อวิทยานิพนธ์ วิวัฒนาการความคิดเรื่องเสรีภาพและความรับผิดชอบ
 ในปรัชญาของ ซาร์ตร์

โดย นายศักดิ์ชัย นิรัญทวี

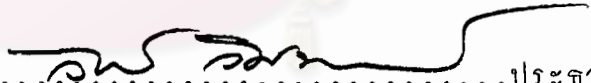
แผนกวิชา ปรัชญา

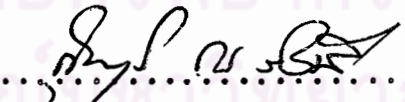
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กীরติ บุญเจือ

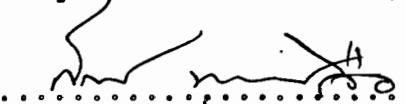
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
 ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
 (ศาสตราจารย์ ดร.วิศิษฐ์ ประจวบเหมาะ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
 (ศาสตราจารย์ ดร.วิทย์ วิศุทเวทย์)

.....กรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทร ณ รังษี)

.....กรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กীরติ บุญเจือ)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์

วิวัฒนาการความคิด เรื่อง เสรีภาพและความรับผิดชอบใน

ปรัชญาของ ชาร์ลส

ชื่อนิสิต

นายศักดิ์ชัย นิรัญทวี

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์กิติ บุญเจือ

แผนกวิชา

ปรัชญา

ปีการศึกษา

๒๕๒๖

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาลักษณะของ เสรีภาพและความรับผิดชอบที่ชาร์ลส ไคกลาวไว้ในผลงานทางปรัชญาเล่มแรกคือ สัต และศูนย์ตา (Being and Nothingness) โดยเปรียบเทียบกับงานในช่วงหลัง เพื่อศึกษาว่าความคิดในเรื่องนี้ของชาร์ลสคลี่คลายไปอย่างไร สามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์แก่ชีวิตจริงได้หรือไม่ และเขาสามารถแก้ปัญหาที่เกิดจากการ เสนอความคิด เรื่อง เสรีภาพได้หรือไม่

การวิจัยครั้งนี้ได้พบว่า ชาร์ลส ไคกลาวถึง เสรีภาพและความรับผิดชอบตามทัศนะของอรรถิภาวนิยม ที่มีทัศนะว่า อรรถิภาวะของมนุษย์มาก่อนสสารัตถะ (Existence precedes Essence) เสรีและความรับผิดชอบคือคุณสมบัติที่ไม่สามารถแยกออกได้จากมนุษย์ จนกระทั่งกล่าวไควความมนุษย์ถูกสาปให้มี เสรีภาพ เสรีภาพนี้ เป็น เสรีภาพในการเลือก เพราะมนุษย์อยู่ในสภาพที่ต้องตัดสินใจ เลือกอยู่ตลอดเวลาและต้อง เลือกในฐานะ เป็นตัวของตัวเอง ทั้งนี้เพราะไม่มีอำนาจใดหรือระเบียบกฎเกณฑ์ใดมีอำนาจอยู่เหนือความเป็นมนุษย์ได้ มนุษย์ในทัศนะของชาร์ลสคือมนุษย์ที่อยู่ในฐานะปัจเจกบุคคล

ทัศนะในช่วงหลังของชาร์ลส เปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากได้ยอมรับความคิดของลัทธิมาร์กซิสม์ ซึ่งอธิบายความเป็นไปของประวัติศาสตร์ควยวิธีการปฏิพัฒนาการแบบวัตถุนิยม (dialectical materialism) ชาร์ลสยอมรับจุดหมายของลัทธิมาร์กซิสม์ที่มุ่งไปสู่

สังคมที่มีเสรีภาพอย่างสมบูรณ์แบบ แต่เขาไม่เห็นด้วยกับวิธีการปฏิวัติด้วยการใช้กำลัง
รุนแรง เขาทำลายล้างระบบชนชั้น เนื่องจากการใช้กำลังรุนแรง เขาประทัดประทาร์กันนั้น
เป็นการ เริ่มตนด้วยการจำกัดเสรีภาพ และการทำลายความเป็นมนุษย์ลง วิธีการเช่นนี้
ไม่สามารถดำเนินไปสู่เสรีภาพอันเป็นจุดหมายได้ ความคึกคักกล่าวจะพบได้เป็นต้น ใน
หนังสือ อัตถิภาวนิยมและมนุษยนิยม (Existentialism and Humanism)

การวิจัยครั้งนี้สรุปได้ว่า เหตุที่ชาร์ตรเปลี่ยนแปลงแนวความคิดไป เพราะชาร์ตร
ต้องการให้มนุษย์ใดตระหนักว่าตนเองมีเสรีภาพอยู่ในตนเอง และเสรีภาพนั้นมีอยู่ ๒
ลักษณะคือ เสรีภาพจากสภาพแวดล้อมที่ครอบงำความสำนึกของมนุษย์ลักษณะหนึ่ง กับเสรีภาพ
ที่จะสร้างสรรค์สิ่งใหม่ซึ่งตนเอง เห็นว่าคืออีกลักษณะหนึ่ง เพราะสิ่งแวดลอมหรือปัจจัยการ
ดำรงชีวิตอยู่ของมนุษย์ อยู่ภายใต้การจัดการของมนุษย์ ชาร์ตรจึงสนับสนุนให้มนุษย์ได้มี
การเปลี่ยนแปลงไปสู่ความคิดใหม่ ระเบียบแบบแผนใหม่)ถึงแม้ว่าโดยความเป็นจริงแล้ว
จะไม่มีใครยืนยันได้ว่าในสภาพใหม่นั้น สังคมจะเป็นเช่นไร แต่สิ่งต่าง ๆ มันจะเกิดขึ้น
ภายใต้ความรับผิดชอบของมนุษย์ผู้สร้างสิ่ง เหล่านั้นขึ้นมา

ขอเสนอแนะสำหรับการศึกษาวิจัยต่อไปคือ อาจศึกษาปัญหาเรื่องศรัทธาเลว
(bad faith) ในเชิงจิตวิเคราะห์หรือในเชิงสังคม การเมือง นอกจากนี้อาจศึกษา
ความคิดเรื่องมนุษยนิยมของอัตถิภาวนิยม เปรียบเทียบกับปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่ออัตถิภาวะ
ของมนุษย์ในปัจจุบัน เช่น ปัญหาอากาศเป็นพิษ ปัญหาสงคราม เป็นต้น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

9

Thesis Title Development of the Problem of Freedom and
Responsibility in Sartre's Philosophy

Name Mr. Sakchai Niruntawee

Thesis Advisor Assistant Professor Kirti Bunchua

Department Philosophy

Academic Year 1973

ABSTRACT

The purpose of this research is to study Sartre's viewpoint about the freedom and responsibility as appear in Being and Nothingness, his first philosophical work. In order to investigate the development and the application of his idea, together with his ability in solving the problems derived from his concept, later works, such as, Existentialism and Humanism, Search for a Method, are compared to the first one.

This research confirms that Sartre's freedom and responsibility are said in term of Existentialism which means " The Existence precedes Essence ". It can be concluded that human being is condemned to be free and responsibility, since they can't be separated from man. The mentioned freedom is considered to be the freedom of choice, since man has to make up his decision all the time by him self. No other authorities or regulations are superior to the authority of human being. According to Sartre's concept, man is individuality.

In later period, Sartre's viewpoint has changed, because of the acceptance of Marxism's dialectical materialism, which explains the movement of History by material dialecticism. Sartre admits the finality of Marxism in creating the new society for complete freedom;

but he disagrees in the matter of the violent revolution to destroy classes, because the hostilities would restrict freedom from the beginning and would destroy human being, at the end. Revolution can't lead to freedom. Such ideas are found especially in Existentialism and Humanism and in Search for a Method.

According to this research, we can conclude that Sartre has changed his philosophical viewpoint, because he wants man to be aware of his own freedom. Freedom, in his opinion, are composed of two aspects; namely freedom from authorities which constrain human consciousness, and freedom to create good things according to his own conviction. As the situation or the environment of human life is under the management of man, he agrees with creating the new society in the new order and culture, though no one knows how the new society would be like, he is sure that all things will be under the responsibility of men who create it.

The suggestion for further research may be given here in some aspects, e.g. , to study the problem of bad faith in psychoanalysis, or in social and political viewpoint. Moreover, to study the concept of humanism in Sartre's Existentialism , in the situation of the obstacles in the present time , such as air pollution , war , and so on, is also to be encouraged.

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะไม่สำเร็จลงได้เลย ถ้าหากไม่ได้รับความกรุณาและความช่วยเหลือจากท่านอาจารย์และมิตรสหายผู้มีพระคุณต่อไปนี้คือ ท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์กิติ บุญเจือ ซึ่งได้ให้ความกรุณาสละเวลาอันมีค่าในการตรวจแก้ไข และให้คำแนะนำแก่ ผู้วิจัย, ท่านศาสตราจารย์ ดร.วิทย์ วิศทเวทย์, ท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์สุทัศน์ รั้งมี, อาจารย์วิจิตร เกศวิศิษฐ์ และคณาจารย์แห่งแผนกวิชาปรัชญาทุกท่านที่ได้กรุณาอบรม สั่งสอนความรู้ ความคิด ทางปรัชญาให้แก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด, อาจารย์สุรีย์ สุวรรณปรีชา แห่งแผนกวิชาปรัชญา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ผู้เป็นกัลยาณมิตรของ เพื่อนทุก ๆ คน, อาจารย์ไพจิตร ปิยะพันธุ์ และคุณสมบัติ สุวรรณพิทักษ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณและขอบคุณทุกท่านดังกล่าว รวมทั้งบิดามารดาของผู้วิจัย และอาจารย์พนมพร สิงห์พันธุ์ แห่งโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนในหลาย ๆ ด้าน และให้กำลังใจตลอดมา

ความดีแห่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบแด่บุคคลทุกคนที่อุทิศความสามารถของตน ให้แก่การณคง เสรีภาพของมนุษย์ หรือการ เผยแพร่วิชาปรัชญา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 ศักดิ์ชัย นิรัญทวี
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

๗
หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย

ก

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ

จ

กิตติกรรมประกาศ

ข

บท

๑	บทนำ	๑
๒	ความคิดทั่วไป เรื่อง เสรีภาพและความรับผิดชอบที่บุคคลอื่นกล่าวถึงชาลตร์	๗
๓	ความคิด เรื่อง เสรีภาพและความรับผิดชอบที่ปรากฏในหนังสือ "ลัทธิและศูนยตา" เสรีภาพและความรับผิดชอบ เกิดจากการ เลือกร้อยอย่างอิสระของมนุษย์ ปัจจุบันคืออดีตและอนาคต สิ่งกำหนดให้กับ เสรีภาพของมนุษย์ เสรีภาพกับสถานการณ์	๑๔ ๑๔ ๑๔ ๒๔ ๒๔
๔	ความคิด เรื่อง เสรีภาพและความรับผิดชอบที่ปรากฏในหนังสือ Existentialism and Humanism อัตถิภาวนิยมคือมนุขนิยม	๔๕ ๔๕
๕	ความคิด เรื่อง เสรีภาพและความรับผิดชอบที่ปรากฏในหนังสือ Search for a Method อัตถิภาวะของมนุษย์มีความสำคัญกว่าสิ่งใด ปัจเจกบุคคลต้องมาก่อนชนชั้น มนุษย์คือผู้สร้างประวัติศาสตร์ ฉันทภาพ การปฏิบัติ	๕๕ ๕๕ ๕๗ ๖๐ ๖๓ ๖๖

บทที่	หน้า	
๖	วิเคราะห์และสรุป	๓๑
	มนุษย์คือผู้กระทำอย่างแท้จริง	๓๑
	ความรุนแรงกับชนกรรมมาชีพ	๓๕
	สรุปปัญหา เสรีภาพและความรับผิดชอบ	๓๗
	วิจารณ์และเสนอแนะ	๔๒
	บรรณานุกรม	๔๖
	ประวัติการศึกษา	๔๘

 ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย